

Ο ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Ο βίος του.—Το πολιτικόν του στάσιον.—Οι αγώνες του.
·Η πολιτική του υπέρ του 'Ελληνισμού.
Διάφορα επεισόδια της ζωής του.

Πρόσθετος
1919
8/8/15

ΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΑΣ

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

·Η πρώτη συνεδρία έγινε την 17 'Ιουλίου.

Οι πληρεξούσιοι συνεκκεντρώθησαν εις τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν καὶ ὁ πρωθυπουργὸς κ. Μαγιορέσκο ἐπρότεινεν ἀμέσως ὡς ἔργον φιλανθρωπιᾶς τὴν ἐκχειρίαν.

Πρὸς διευκλύνουσαν καὶ ἐπίσπευσιν τῶν ἐργασιῶν, τῶν Ἑλλήνων καὶ Σέρβων πληρεξουσίων δηλωσάντων ὅτι οὐδεὶς ἀνὴρ ἐξέχοντο παράτασιν τῆς ἐκχειρίας, ὁ κ. Μαγιορέσκο ἐπρότεινεν εἰς τοὺς πληρεξουσίου το σὺστημα τῶν ἰδιαίτερων συνεννοήσεων, κατὰ τὰς ὁποίας θὰ συνεζητοῦντο καὶ θὰ ἐκανονίζοντο αἱ λεπτομέρειαι τῶν διαφόρων ζητημάτων τῶν συνεννοήσεων τὰ ἀποτελέσματα θὰ ἀνεκοινοῦντο εἰς τὰς γενικὰς συελεύσεις ὅλων τῶν πληρεξουσίων τῶν ἐμπελέμων.

Οἱ Βούλγαροι εὐχαρίστως ἀπεδέχθησαν τὸ σὺστημα τοῦτο τῶν ἐργασιῶν, τὸ ὅποιον παρείχεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἀπροσδόκητον εὐκαιρίαν νὰ θέσουν εἰς ἐφαρμογὴν τὴν τακτικὴν τῆς διαιρέσεως καὶ τῆς διχονοίας.

Οἱ Βούλγαροι πληρεξούσιοι δὲν ἔχασαν τὴν καιρὸν τῶν εἰς μάτην. Ἐκμακρὸν δὲ, τὴν ἴστον δυνατόν διὰ νὰ ἐνοήσῃ ὁ Ρουμάνος Πρωθυπουργὸς, ὅτι ἦσαν διατεθειμένοι νὰ κέρουν πᾶσαν δυνατὴν ὑποχώρησιν διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν ὑποστήριξιν τῆς Ρουμανίας.

Ἄλλ' ὁ Ρουμάνος Πρωθυπουργὸς δὲν ἔπεσον εἰς τὴν παγίδα καὶ ἐφάνη ἐφεκτικός.

Ἦλθε τότε ἡ σειρά τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Σέρβων πληρεξουσίων. Πρὸς τοὺς τελευταίους τούτους ὁ Βούλγαρος πληρεξούσιος κ. Τόντσεφ ὤμιλησε περὶ τῆς κοινότητος τῆς σλαβικῆς καταγωγῆς καὶ τῆς προσεχούς συμπληρώσεως τῶν δύο ἀσελφῶν Κρατῶν, τὰ ὅποια μοιραῖαι παρεξηγήσεις ἐχώρισαν τόσον ἀγρίως πρὸς στιγμὴν.

Εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐξ ἄλλου ὁ κ. Τόντσεφ προσεπάθησε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν σπουδαιότητα, τὴν ὅποιαν εἶχε διὰ τὴν Βουλγαρίαν ὁ λιμὴν τῆς Καβάλλας, διότι οἱ ἄλλοι ἐναπομείναντες εἰς αὐτὴν λιμένες δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀποτελεσματικῶς.

Εἰς ταῦτα ὁ Βενιζέλος ἀπήντησεν ἀπεριφράστως.

— Ἐνα λιμένα, εἶπε, διὰ κάθε ἐπαρχίαν; Ἄλλ' αὕτη εἶναι πολυτέλεια τῆς ὁποίας στερεῖται καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ Αὐστριακὴ Αὐτοκρατορία, ἡ ὅποια ἕνα μόνον ἔχει λιμένα τὴν Τεργέστην. Ἀκούσατε τὴν γλῶσσαν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς εἰλικρινείας. Πρέπει νὰ παραιτηθῆτε τῆς ἀξιώσεως αὐτῆς, διότι ἄλλως δὲν θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν εἰρήνην. Ἡ Καβάλλα θὰ παραμείνῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀντιπάλους θυσίας.

·Ο κ. Τόντσεφ ἐξηκολούθησε ἐπιμένων καὶ προσπαθῶν νὰ μειώσῃ τὴν σημασίαν τοῦ λιμένος τοῦ Δεδέαγατς.

— Καὶ ὅμως εἰς τὸ Δεδέαγατς δὲν θὰ ἀρνηθῆτε ὅτι διεσταυροῦνται τρεῖς σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ Θεσσαλονίκης— Ἀδριανουπόλεως— Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ αὐτὸ ἀρκεῖ νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἐμπορικὴν σημασίαν τοῦ λιμένος. Ἀπεναντίας ἡ Καβάλλα ἀπέχει σαράντα περίπου χιλιόμετρα ἀπὸ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς καὶ εἶναι ζωσμένη ὑπὸ βουνά, ὥστε νὰ καθίσταται δύσκολος ἡ κατασκευὴ σιδηροδρομικῆς ἐνωτικῆς γραμμῆς. Ἄν ὁ λιμὴν τοῦ Δεδέαγατς δὲν εἶναι καλὸς, τῆς Καβάλλας πρέπει νὰ θεωρηθῆ χειρότερος.

— Θέλω νὰ ἐλπίζω, ὑπέλαθεν ὁ κ. Τόντσεφ, ὅτι αὕτη δὲν θὰ εἶναι ἡ τελευταία σας λέξις ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

— Εἶναι σφαλῆρὰ ἡ ἐλπίς σας, ἀπήντησεν ὁ Βενιζέλος.

— Σὰς παρακαλῶ νὰ σκεφθῆτε καὶ πάλιν. Ἡμπορῶ νὰ σὰς βεβαιώσω περὶ τῶν ἀρίστων διαθέσεων τῆς Βουλγαρίας ἡ ὅποια ἐπὶ τέλος θὰ πραγματοποιήσῃ οἱ Βούλγαροι τῆς Μακεδονίας νὰ περὶέλθουν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν κυριαρχίαν περισσότερον παρά εἰς τὴν Σερβικὴν, ἀπὸ τῆς ὁποίας θὰ ἀπορροφηθοῦν καὶ θὰ ἀπορροφηθῶν τελείως.

·Ο Βενιζέλος εἰς ἀπάντησιν ἐμειδίασε. Καὶ ἡ συνομιλία διεκόπη.

ΑΥΡ Ο ΑΓΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΒΑΛΛΑΝ

(Συνέχεια εκ του χθεσίου)

Τὴν ἐπομένῃν ἡμέραν οἱ Βούλγαροι καὶ οἱ Ρουμάνοι ὑπέγραψαν τὰ ἰδιαίτερά των προκαταρκτικὰ πρωτόκολλα, ἐπελθούσης πλήρους συμφωνίας μεταξύ των.

Ἄλλ' εἰς τῶν Βουλγάρων πληρεξουσίων ὁ Συμεὼν Ράδερ, δημοσιογράφος, γνωστὸς διὰ τὴν φερερὰν ἀνθελληνικὴν του προπαγάνδαν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἐξερχόμενος ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ὅπου ὑπεγράφη τὸ συμφωνητικόν, ἀνεφώνησε χαρούμενος.

— Τώρα πλέον ἐτελείωσε. Οἱ Ρουμάνοι πῆραν ὅτι ἤθελαν. Κρατοῦμε στὰ χέρια μας τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Σέρβους.

Οἱ λόγοι αὗτοι ἐξηρέθισαν τὴν Ρουμανικὴν Κυβέρνησιν καὶ προσέκλεσαν δῆλιον παρ' αὐτῆς περὶ ἀπολύτου κοινοπραξίας πρὸς τοὺς ἄλλους δύο Συμμάχους, τὸ ὅποιον ἀμέσως ὁ Ρουμάνος Πρωθυπουργὸς ἀνεκοίνωσεν εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ Σέρβους πληρεξουσίου.

Πρὸ τῆς κατηγορηματικῆς ταύτης στάσεως τῶν Ρουμάνων οἱ Βούλγαροι πληρεξούσιοι ἀφῆκαν τὰς ἀντιπροτάσεις των καὶ περιωρίσθησαν εἰς τὸ νὰ διεκδικήσουν μόνον τὴν Καβάλλαν.

ΑΘΗΝΩΝ

Προσθεσ
1919

Ο ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Προσθεσ

AN.

Ο βίος του.—Τὸ πολιτικόν του στάδιον.—Οι ἀγῶνές του.

Ἡ πολιτικὴ του ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Διάφορα ἐπεισόδια τῆς ζωῆς του.

8-φ 18-17

ΕΠΙ ΤΟΥ ΘΡΑΚΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑΙ ΑΣΟΤΕΙΣ

(Συνέχεια)

Ὁ Τόντσεφ ἐπανερχομεν τὸν ἐξάφαιμον περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς Βουλγαρίας νὰ ἔχη αὐτὸν τὸν λιμένα, τὸν μόνον ἀξίον λόγου κατὰ τὴν ὁμολογίαν του. Ὁ Βενιζέλος κατεπόλεμησε ζωηρῶς τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα καὶ ἐφάνη ὀριστικῶς κατοχυρῶν.

Εἰς τῶν Βουλγάρων πληρεξουσίων ὁ Ἰδάντσεφ ἐπανεγγύθη ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἐπικαλούμενος τὴν ἀγάπην μεταξὺ τῶν λαῶν, τὸ πνεῦμα τῆς ἰσότητος καὶ τῆς δικαιοσύνης, τὸ κοινὸν ἰδεῶδες τοῦ πολιτισμοῦ.

— Μὴ ἐκμηδενίζετε, ἔλεγε, τὴν ἐλπίδα μᾶς βαλκανικῆ συνεννόησεως, μᾶς συμπιλοῦσεως. Μία ἀδικος εἰρήνη θὰ προκαλέσῃ αἰώνια μίσην, τὰ ὅποια θὰ ἀπομακρύνουν τὴν ἐλπίδα οὐδέποτε εἰς τὸ μέλλον προσεγγίσεως. Καὶ διὰ τὸ ἰδικόν σας συμπεριδεχθῆτε μετριοπαθεῖς.

Σε σπῆλαιον διὰ τὴν μεγάλην δι-
κονικὴν σας ἐξοφλοῦσαν, ἐπέσπεν ὁ Βενιζέ-
λος. Ἄλλ' ὁμιλεῖτε διὰ πράγματα προῖονα.
Ἀφήσατε τὸν χρόνον νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἔρ-
γον του. Αἱ πληγαὶ εἶναι ἀκόμη βαθεῖαι
ὥστε ἡ ἐπούλωσις νὰ μὴ ἦναι δυνατὸν
νὰ ἐπέλθῃ τὸσον γλήγωρα. Ἄς ἀφήσωμεν
τὸ μέλλον καὶ ἄς συζητήσωμεν περὶ τοῦ
παρόντος καὶ περὶ τῆς Καθάλλας.

Οἱ λόγοι τοῦ Βενιζέλου ἦσαν μία ψυχο-
λουσία διὰ τοῦ Βουλγάρου, ματαίως προσ-
παθοῦντος νὰ ἐπιτύχουν τὴν διχόνοιαν καὶ
τὴν διάσπασιν τῶν Συμμάχων.

Ἄλλ' ὁ Ἰδάντσεφ δὲν ἠνῴει νὰ ὑποχω-
ρήσῃ.

— Ἡμεῖς δὲν ἐρχόμεθα ἐδῶ μὲ ἀπαιτή-
σεις εἶπε. Ἀνομολογοῦμεν τὴν ἡτταν μᾶς,
ζητοῦμεν μόνον νὰ μᾶς διευκολύνετε καὶ νὰ
μὴ μᾶς πνίξετε. Ὁμιλοῦμεν ὡς νικημένοι.

Ὁ Βενιζέλος ἀντελήφθη ὅτι μὲ κάθε θυ-
σίαν οἱ Βούλγαροι ἐπέδωκον νὰ ἐκμεταλ-
λευθῶν τὴν αἰσθηματικότητα τῶν Ρουμά-
νων.

— Περιστὲν νὰ ἐξυκολοῦθῆτε ὑπέλαθε.
Αὐτὰ ποὺ λέγετε εἶναι ὑπερβολαί. Δὲν ἐπι-
κρίθετε ἀκόμη καὶ ἡ τύχη τοῦ πολέμου δὲν
ἐκρίθη ἀκόμη. Ἡμπορεῖτε νὰ τὸν ἐξυκο-
λοῦθῆτε, ἂν ἀγαπᾶτε.

Οἱ Βούλγαροι πληρεξουσιοὶ ἀντελήφθη-
σαν ὅτι κάθε προσπάθεια ἦτο ματαία καὶ
ὅτι τὰ παιγνιδία τῶν δὲν θὰ εἶχον πρακτι-
κὸν ἀποτέλεσμα. Ὑπέκυψαν λοιπὸν καὶ
ἀνέλαβον σοβαρωτέραν συζήτησιν.

ΑΥΡΙΟΝ

Ἐπεισόδια τῶν συζητήσεων

Τὸ τοιοῦτον ἐν τοῦτοις δὲν ἐμποδίζει
τὸ Βουλγαρικὸν ὑπέμνημα νὰ ἐκμεταλ-
λευταί τὰς νίκας Ἰβάν Ἀσάν τοῦ Β' ἐν
Θράκη. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου
αἱ ἐπιδρομαὶ αὗται εἶναι ἀνάλογοι πρὸς
τὰς τοῦ Κρούμου καὶ τοῦ Συμεὸν πραγμα-
τοποιεῖσθαι μόνον λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ Ἑλλη-
νικὴ Αὐτοκρατορία τῆς Νικαίας ἐμάχετο
κατὰ τῶν Λατίνων τῆς Κωνσταντινουπό-
λεως. Μόλις οἱ Ἕλληνες ἀνκατέλαβον
τὴν Βαλκανικὴν Χερσόνησον, ταχέως ἀπε-
δίωξαν τὸν ἐπιπλυν καὶ ἀπηλευθέρωσαν
μάλιστα ἐξ ὀλοκλήρου τὴν Θράκην πρὶν ἢ
κυριεύσῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν (1261).

Ἡ μεγάλη μάχη τῆς Βερόης, ἧτις τὸ
1257 ἐπέσπασε τὰς νίκας τῶν Ἑλλη-
νων διεξήχθη οὐχὶ ἐν Θράκη ἀλλ' ἐν τῇ
Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ. Εἰς τὴν ἐπαρχίαν
κατὰ ἐπὶ πλέον ἐπεπλάγησαν καὶ οἱ
ἀπὸ τῶν πόλεμοι. Ὅτι οἱ ἱστορικὸς Ζί-
νσεσι, ἐνδόξω μὲνος ὅτι αἱ μεγάλαί μάχαι
τοῦ ὁ αἰῶνος ἐδόθησαν μεταξὺ Ἀγγιάλου
καὶ Φεκιπουτόλεως χαρακτηρίζει τὴν χώ-
ραν ταύτην ὡς τὸ κλειστὸν πεδίον τῆς
ἀτελευτήτου ἑλληνοβουλγαρικῆς μονομα-
χίας.

Ἡ ὁμολογία αὕτη, προσερχομένη παρὰ
βουλγαροφίλου κατ' ἐξοχίαν ἱστορικοῦ εἶναι
ἐδικαζόντως ἀξιοσημείωτος. Ἀποδεικνύει
ὅχι μόνον ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ παραμείνασα
Θράκη, ἔμεινεν ἐκτὸς πάσης διαμφορητή-
σεως, ἀλλ' ἐπὶ πλέον ὅτι ἡ ἐπαρχία ἧτις

ἠδύνατο νὰ καταστῇ ὑποκειμένη ἀγῶνος
μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων ἐπὶ τῇ
βάσει ἱστορικῶν λόγων δὲν εἶναι ἡ Θράκη,
ἀλλὰ ἡ Ἀνατολικὴ Ρωμυλία.

Ἡ χώρα αὕτη, ἧτις διήκει ἀπὸ τῶν
συνόρων τῆς Θράκης εἰς τὸν Αἰμόν πρὸς
τῆς ρωμαϊκῆς ἀκόμη κατοχῆς, ἦτο τὸσον
καλὰ ἐξἑλληνισμένη ὅσον ἡ κυρίως Θράκη.
Παρέμεινεν Ἑλληνικὴ μέχρι τοῦ 8ου αἰῶ-
νος. Οἱ Βυζαντινοὶ τὴν κατέλαβον μερι-
κῶς ἀπὸ τοῦ 800—960 καὶ ἐξ ὀλοκλήρου
ἀπὸ τοῦ 961 μέχρι τῆς τετάρτης σταυρο-
φορίας. Ὅταν περὶ τὰ τέλη τοῦ 12ου
αἰῶνος ἐδρῶθη τὸ βλαχοβουλγαρικὸν βασι-
λεῖον, ἡ Ἀνατολικὴ Ρωμυλία ἦτο μέχρι
τοιοῦτου βαθμοῦ Ἑλληνικὴ ὥστε ὁ ἔδρυτης
τοῦ νέου Κράτους Ἀσάν ὁ Α' ἠναγκάσθη
νὰ περιορισθῇ ἐν τῇ κυρίως Βουλγαρίᾳ καὶ
ἔταν ὁ ἀδελφός του καὶ διάδοχος ἐπιωφε-
λήθη τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπό-
λεως ὑπὸ τῶν Σταυροφόρων διὰ νὰ ἐκταθῇ

تلفاف: سوده اسامولى
Σηλοβρία ΣΤΑΜΟΥΛΗ
Τηλεγε. διεύθυνσις: Σηλοβρία ΣΤΑΜΟΥΛΗ

AKADHMIA